
Kinh tế mở mịt

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

Cuộc họp thượng đỉnh về kinh tế gồm các nhà lãnh đạo của 20 quốc gia có nền kinh tế mạnh nhất gọi là G-20 tại Seoul, Đại Hàn tuần qua đã chấm dứt. Và kết quả là một con số không to tướng vì không có được một thoả thuận nào đáng kể để giải quyết các khó khăn về kinh tế hiện tại của toàn cầu.

Tổng Thống Obama đến dự cuộc họp này sau khi đã đi công du qua các xứ Á Châu là Ấn Độ, Nam Dương và đến Nhật sau buổi họp Seoul, nhưng không căng thẳng hiện tại giữa Hoa Kỳ và Trung Hoa về mọi phương diện đã ngày một trầm trọng hơn. Hoa Kỳ muốn áp lực Trung Hoa để cho thả nổi đồng quan, nhằm tăng giá trị tiền quan so với Mỹ Kim, để hàng hóa Tàu khó bán hơn và làm giảm thiếu sự mất thăng bằng mậu dịch giữa hai quốc gia.

Nhưng Trung Hoa nhất định chống lại và còn chơi đòn tấn công, tố cáo là Hoa Kỳ qua Ngân Hàng Trung Ương Federal Reserve Bank đã cố tình lũng đoạn làm giảm giá tiền Mỹ Kim khi in tiền ra 600 tỷ Mỹ Kim gọi là quantitative easing đợt 2.

Các quốc gia khác có mức xuất cảng cao như Đức, Ba Tây, Nhật cũng về hòa với Trung Hoa chỉ trích biện pháp này của Ngân Hàng Trung Ương Hoa Kỳ là cố tình làm mất giá đồng Mỹ Kim để được lợi thế về xuất cảng, làm thiệt hại các quốc gia này! Như thế Obama sang họp thượng đỉnh tại Seoul tưởng rằng sẽ đưa việc Trung Hoa lũng đoạn giữ giá trị tiền quan thấp làm thiệt hại đến Hoa Kỳ và các quốc gia khác trên toàn cầu, ai ngờ lại bị vụ Federal Reserve in tiền vô tội vạ 600 tỷ, làm hụt chân và Hoa Kỳ bị rơi vào thế thủ. Obama phải bênh vực Federal Reserve Bank và không áp lực nổi các quốc gia có lợi thế

về xuất cảng như Trung Hoa, Nhật, Đức Ba Tây phải hạn chế để giữ mức mất thăng bằng về mậu dịch quá cao.

Không những thế Obama lại còn thất bại trong việc đàm phán với Đại Hàn để có được thoả ước kinh tế về mậu dịch tự do giữa hai quốc gia. Vì trong khi Đại Hàn xuất cảng sang Hoa Kỳ đủ thứ hàng hoá và xe hơi, Hoa Kỳ không xuất cảng xe sang lại Đại Hàn vì bị ngăn chặn bằng đủ mọi cách. Cũng như ngay việc thực phẩm như thịt bò tại Hoa Kỳ cũng bị Đại Hàn không cho nhập cảng vì lý do sợ bị bệnh mad cow disease! Obama tưởng rằng sang Seoul kỳ này sẽ ký được thoả ước kinh tế về mậu dịch tự do giữa hai nước, nhưng cũng lại thất bại đi về tay không! Điều này cho thấy uy tín của Hoa Kỳ về kinh tế đã xuống đến mức thảm hại. Một quốc gia đồng minh như Đại Hàn, trông nhờ bảo vệ bằng quân sự của Hoa Kỳ, còn làm khó, không chịu để cho Hoa Kỳ áp lực, hưởng gì quốc gia ngày càng hung hăng như Trung Hoa!

Lý do chính làm cho Obama đi công du lần này không được nể nang vì kết quả cuộc bầu cử Quốc Hội tuần lễ trước. Đảng Cộng Hoà được hơn 60 ghế năm đa số tại Hạ Viện. Tại Thượng Viện, tuy Dân Chủ vẫn giữ đa số nhưng lợi thế bị giảm đi nhiều vì mất đi một số ghế. Obama và đảng Dân Chủ bị coi như mất niềm tin của dân chúng Hoa Kỳ. Vì thế dưới mắt các nhà lãnh đạo các quốc gia khác, Obama chỉ còn được coi như ngồi làm vì thêm 2 năm nữa và các cuộc đàm phán với Obama sẽ không còn giá trị vì nhiều phần Tổng Thống kế vị kỳ tới sẽ thay đổi hẳn!

Cuộc bầu cử vừa qua đã đưa rất nhiều dân biểu mới của đảng Cộng Hoà thuộc nhóm Tea Party vào Hạ Viện. Nhóm này đòi chính quyền phải hạn chế chi tiêu, giảm thuế và thăng bằng ngân sách. Vì thế với đảng Cộng Hoà bị những thành phần quá khích này chi phối, Hạ Viện trong năm đến sẽ

đưa ra những đạo luật để cắt giảm ngân sách và ngăn cản không cho chính quyền chi tiêu vào những kích thích kinh tế như 2 năm trước. Dù Obama có quyền phủ quyết veto những đạo luật Hạ Viện mới này đưa ra, điều chắc chắn là không còn một chương trình kích thích kinh tế nào sẽ được thực hiện một khi những dân biểu bảo thủ cực đoạn của Cộng Hoà nầy nắm đa số tại Hạ Viện. Đây là tình trạng kẹt cứng gridlock của chính quyền, có thể đưa đến mức chính quyền hoàn toàn tê liệt vì không có ngân sách thông qua, sẽ không còn tiền chi tiêu. Nếu tình trạng này xảy ra, đây sẽ là đại họa cho kinh tế Hoa Kỳ vì khi đó chính quyền sẽ bị lâm vào tình trạng vỡ nợ (!) một khi tiền lời của các công khố phiếu Treasury bonds không được trả đúng thời hạn, công chức chính phủ không có lương, người già không có tiền Social Security mỗi tháng... Dĩ nhiên một trong hai phe, hoặc Obama hoặc Hạ Viện sẽ phải chịu nhường bước vì không thể để cho tình trạng chính phủ vỡ nợ kéo dài.

Đây là tình trạng đã xảy ra năm 1994 khi Tổng Thống Clinton và thủ lãnh Hạ Viện thuộc Cộng Hoà lúc đó là Newt Gingrich gắng nhau về chuyện cải tổ Social Security, Gingrich đã làm chính quyền Clinton không có ngân sách, đi vào gridlock. Nhưng Clinton khôn ngoan đã quật ngược thế cờ và làm Gingrich phải chịu thua sau khi bị lên án khắp nơi là cố tình gây ra cảnh gridlock làm thiệt hại cho đa số dân chúng. Clinton nhờ vụ này đã hạ được Cộng Hoà và sau đó tái đắc cử về vang làm thêm nhiệm kỳ thứ hai và Gingrich sau đó phải về vườn!

Tuy nhiên lần này với Obama tình hình đã thay đổi nhiều vì Obama không được sự khôn khéo của Clinton, cũng như phe Tea Party hiện nay quá khích hơn nhiều, sẵn sàng làm tê liệt chính quyền của Obama, dù cho có thiệt hại cho quốc gia Hoa Kỳ đến đâu đi

nữa, miễn là ép được chính quyền Obama phải đi theo đường lối quá khích cực đoan của đảng. Như thế nhiều phần vào năm 2011, tình trạng tê liệt của chính quyền sẽ xảy ra và những rối loạn về kinh tế, cũng như về chính trị và xã hội sẽ xảy ra với những hậu quả tai hại không lường trước được.

Song song với những đe dọa về tê liệt chính quyền với cuộc bầu cử vừa qua, một biến cố khác không kém phần quan trọng là việc Federal Reserve Bank quyết định in thêm tiền 600 tỷ Mỹ Kim bằng cách mua Treasury bonds trong vòng 8 tháng đến. Điều này có nghĩa chính phủ vay tiền bằng công bố phiếu Treasury bonds, Ngân Hàng Trung Ương in tiền thêm để cho chính phủ vay! Nói cách khác tay mặt đi vay nợ, tay trái in tiền ra cho vay, vì cùng là chính quyền hết! Kết quả là tiền in ra vô tội vạ sẽ trở thành vô giá trị, Mỹ Kim sẽ mất giá đi xuống ào ào.

Hầu hết các quốc gia trên toàn cầu đều lên án chuyện này của Ngân Hàng Trung Ương, đặc biệt là Trung Hoa. Vì sau bao nhiêu năm xuất cảng hàng hóa sang Hoa Kỳ cho dân chúng Mỹ tiêu xài, Tàu đem hết tiền lời ra mua Treasury bonds của chính phủ Hoa Kỳ, hiện nay đã có được số ngoại tệ dự trữ dưới hình thức Treasury bonds là 1.5 trillion. Một khi Federal Reserve Bank in thêm tiền làm mất giá trị của Mỹ Kim, Trung Hoa bị thiệt hại nặng vì 1500 tỷ Mỹ Kim trước kia nay chỉ còn giá trị là 1000 tỷ! Nhưng Trung Hoa còn đau hơn vì đòn này của Federal Reserve Bank. Lý do là Trung Hoa tưởng dùng việc mua Treasury Bonds để áp lực Hoa Kỳ, nếu không mua nữa hay bán ra, kinh tế Hoa Kỳ sẽ khủng hoảng ngay vì tiền lãi xuất sẽ lên cao và dễ làm khủng hoảng kinh tế. Nhưng nếu Ngân Hàng Trung Ương chỉ việc in thêm tiền ra, Trung Hoa có bán hết 1.5 trillion Treasury Bonds, Ngân Hàng Trung Ương sẽ cho mua lại hết, không hề hấn gì!

Nên nhớ là từ năm 2008, khi cuộc Đại Suy Thoái bắt đầu, Federal Reserve đã in ra 1.7 trillion để mua các trái phiếu về nhà cửa của các công ty Fannie Mae và Freddie Mac, giữ cho việc sụp nhà cửa không bị suy đồi thêm. Nay thêm 600 tỷ nữa, Federal Reserve đã cho tung ra như vậy là 2.3 trillion. Theo các kinh tế gia làm việc cho công ty Goldman Sachs, đúng ra để giữ cho kinh tế Hoa Kỳ không đi vào suy thoái trở lại, Federal Reserve phải tung ra khoảng 4 trillion mới đủ để giữ cho kinh tế Hoa Kỳ không suy đồi!

Như thế nhiều phần sau 600 tỷ Mỹ Kim này gọi là quantitative easing đợt 2, hay gọi tắt là QE 2, sẽ còn có đợt 3, đợt 4, đợt 5, mỗi lần 5,6 trăm tỷ Mỹ Kim nữa trước khi chấm dứt hẳn! Và như thế đồng Mỹ Kim sẽ còn đi xuống dốc không phanh nữa, chỉ còn giá trị bằng một nửa hay một phần tư so với vài năm trước!

Lý do để Federal Reserve Bank in tiền ra như giấy lộn vì với kinh tế Hoa Kỳ và toàn cầu vẫn ẻo uột, sẵn sàng rơi lại vào suy thoái bất cứ lúc nào, chỉ còn những biện pháp này của Federal Reserve Bank mới có thể giữ cho kinh tế Hoa Kỳ và toàn cầu không đi vào con đường của thời kỳ Great Depression 70 năm trước. Bài học này đã được Ben Bernanke, chủ tịch Ngân Hàng Trung Ương nghiên cứu kỹ từ thời còn là giáo sư đại học Princeton. Vì thời thập niên 30's, sự sai lầm là kinh tế cần kích thích, chính quyền của Tổng Thống Hoover lúc đó cũng như Federal Reserve Bank lại sai lầm đi cắt giảm chi tiêu, cắt giảm tín dụng, làm kinh tế rơi vào vực thẳm. Bernanke thấy rằng với Hạ Viện rơi vào tay Cộng Hòa và các dân biểu Tea Party quá khích sẽ đòi cắt giảm mọi sự, đi lại con đường của Hoover ngày xưa và sẽ đem lại tai hại. Chỉ còn biện pháp mạnh in tiền như Bernanke làm vừa qua và sẽ tiếp tục làm tối đa, như Bernanke đã tuyên bố trước đây, sẵn sàng đem trực thăng bay rải

tiền ra cho dân chúng lượm để tiêu xài mới giữ được kinh tế không rơi vào Depression!

Không những chiều hướng của Hoa Kỳ với cuộc bầu cử vừa qua là sẽ cắt giảm, các quốc gia Âu Châu như Anh, Pháp, Đức và nhất là các xứ nợ ngập đầu như Hy Lạp, Ai Nhĩ Lan, Tây Ban Nha, Bồ Đào Nha, Ý đều cắt giảm chi tiêu để thăng bằng ngân sách. Một khi đa số các quốc gia trên toàn cầu không chịu gia tăng chi tiêu để kích thích kinh tế, chỉ còn biện pháp về tiền tệ như của Ngân Hàng Trung Ương Hoa Kỳ mới có cơ cứu vãn kinh tế chung cho toàn cầu.

Tuy nhiên một hậu quả tai hại của việc in tiền này của Federal Reserve Bank là sẽ gây ra một cuộc chạy đua về phá giá tiền tệ trên toàn cầu. Vì khi tiền Mỹ Kim mất giá, hàng hóa xuất cảng sang Hoa Kỳ sẽ khó bán hơn, các quốc gia khác sẽ phải phá giá tiền của mình để cạnh tranh trở lại. Kế tiếp cho cuộc thi đua phá giá tiền này sẽ là phong trào bảo vệ thị trường. Như hiện nay Hoa Kỳ đã thông qua luật tăng thuế quan lên hàng hóa của Trung Hoa tại Hạ Viện, chỉ chờ Thượng Viện thông qua là sẽ thi hành. Việc trả đũa qua lại về thuế quan giữa các quốc gia sẽ đưa đến cuộc chạy đua về bảo vệ thị trường và đây chính là con đường dẫn dắt đến Great Depression như đã xảy ra trước đây.

Thực sự Hoa Kỳ muốn hồi phục kinh tế cần phải triệt hạ Trung Hoa và ngăn cấm hàng hóa Tàu không cho ồ ạt xâm chiếm thị trường Hoa Kỳ như hàng mấy chục năm qua và làm mất đi hàng chục triệu công việc cho dân chúng. Các kỹ nghệ về sản xuất của Hoa Kỳ hiện nay coi như đã mất hết về Trung Hoa, cần phải tái dựng lại và giữ cho các kỹ nghệ này nằm trong xứ Hoa Kỳ, không cho đem sang Trung Hoa hay các nước khác. Vì thế, cuộc chiến bảo vệ thị trường sẽ do đạo luật của Quốc Hội Hoa Kỳ ngăn chặn hàng hóa nhập cảng từ Trung Hoa và bị phản pháo

qua lại, đưa đến chiến tranh về kinh tế trên khắp toàn cầu.

Từ chiến tranh kinh tế dẫn dắt đến đụng độ về quân sự và chiến tranh thật sự lan tràn khắp nơi, điều đó chỉ vài năm trước đây ai cũng cho là không thể xảy ra được, có thể sẽ thành sự thật không thể cưỡng lại được, có lẽ cũng không còn là điều đáng ngạc nhiên nữa!

**Khuất Phong Nguyễn Đình
Phùng**

www.nguyendinhphung.com